

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Осадчук Ігор Юрійович

**Методичні рекомендації та матеріали для вивчення
навчальної дисципліни**

«Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму»

для студентів першого року навчання спеціальності 052 «Політологія»
освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» (денна форма навчання)

Львів
2022–2023 н.р.

Затверджено на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету
Протокол № 272/2 від «21» вересня 2022 року

ЗМІСТ

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни.....	4
3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни	6
4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни.....	7
5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни	8
6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література	10
7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни.....	14
8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів.....	15
9. Розподіл балів, що присвоюється студентам.....	15
10. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку).....	16

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань	Вибіркова дисципліна циклу професійної та практичної підготовки
	05 «Соціальні та поведінкові науки»	
	Спеціальність	
	052 «Політологія»	
Модулів – 2		<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 2		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 120		2-й
		<i>Лекції</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	16 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		16 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		88 год.
		<i>Індивідуальні завдання: 0 год.</i>
<i>Вид контролю: залік</i>		

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять (лекційних, практичних і семінарських) до кількості годин самостійної й індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1/2,75.

2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму» – це вибіркова дисципліна циклу професійної та практичної підготовки, яка вивчається студентами-магістрами першого року навчання спеціальності 052 «Політологія». Навчальний курс розрахований на 120 годин і вивчається в другому семестрі магістратури. У структурі годин курсу виокремлено такі складові: лекційні заняття – 16 год.; семінарські заняття – 16 год., самостійні завдання – 88 год.

Навчальна дисципліна «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму» присвячена аналізу особливостей механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму й тероризму в США, країнах Латинської Америки, Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні. *Методологічно* дисципліна сягає постбіхевіоралізму й неоінституціоналізму. В науковому та навчальному контексті курс постає механізмом диверсифікації та поглиблення (звуження) сфери наукового політологічного аналізу.

Курс розділено на два змістові модулі. У першому модулі – вивчення ознак радикалізму, екстремізму й тероризму та причин виникнення екстремістських і терористичних організацій; особливостей, форм, механізмів та технік протидії радикалізму, екстремізму й тероризму в США та країнах Латинської Америки. У другому змістовому модулі – вивчення особливостей, форм, механізмів та технік протидії радикалізму, екстремізму й тероризму у країнах Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні.

Мета вивчення дисципліни «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму» – сформувані у студентів розуміння сутності радикалізму, екстремізму й тероризму та ознайомити з механізмами і техніками протидії радикалізму, екстремізму й тероризму в США, країнах Латинської Америки, Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні.

Завдання курсу:

- розкрити ознаки радикалізму, екстремізму й тероризму та причини виникнення, особливості формування та функціонування екстремістських і терористичних організацій;
- прищепити у студентів навички самостійного аналізу особливостей, форм прояву радикалізму, екстремізму й тероризму в США, країнах Латинської Америки, Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні;
- сформувані навички виокремлення тенденцій, які властиві сучасним формам радикалізму, екстремізму й тероризму;
- визначити механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму й тероризму в США, країнах Латинської Америки, Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму» студент буде:

знати:

- ознаки радикалізму, екстремізму й тероризму та причини виникнення, особливості формування та функціонування екстремістських і терористичних організацій;
- особливості й форми прояву радикалізму, екстремізму й тероризму в США, країнах Латинської Америки, Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні
- механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму й тероризму в США, країнах Латинської Америки, Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні;

вміти:

- користуватися знанням концепцій радикалізму, екстремізму й тероризму;
- розуміти проблематику і специфіку розвитку сучасного радикалізму, екстремізму й тероризму;
- розрізняти механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму й тероризму на національному та міжнародному рівнях.

Крім того, в результаті успішного проходження навчальної дисципліни «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму» студент набуде:

Загальні компетентності:

- **ЗК04.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК06.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- **ЗК07.** Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми;
- **ЗК09.** Здатність до підготовки рекомендацій і проектів рішень на основі аналізу інформації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- **СК03.** Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
- **СК04.** Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
- **СК07.** Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.
- **СК12.** Усвідомлення суті та змісту доктринального і програмного позиціонування партій та міжнародних організацій, зокрема переваг і недоліків ідеологій лівого спектру, а також критеріїв і параметрів радикалізму, екстремізму й тероризму та механізмів їх попередження та протидії їм.

Програмні результати навчання після вивчення навчальної дисципліни «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму»:

- **ПР04.** Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.
- **ПР05.** Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.
- **ПР07.** Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
- **ПР12.** Усвідомлювати сутність, типи, причини та наслідки політичних змін і криз, в тому числі на тлі еволюції, організації і доктрин лівих партій, а також сутність, особливості, моделі й стратегії, методи та процедури, специфіку і наповненість радикалізму, екстремізму і тероризму, техніки та механізми протидії їм і антикризового менеджменту у контексті етнічних, територіальних, регіональних конфліктів тощо, зокрема антитерористичної діяльності держави та ролі і функціональності міжнародних організацій у протидії деструктивним явищам в політиці.

3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л.	п./с.	лаб.	інд.	ср.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму і тероризму. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США та країнах Латинської Америки						
Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму та тероризму	15	2	2	–	–	11
Тема 2. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США	15	2	2	–	–	11
Тема 3. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині та Бразилії	15	2	2	–	–	11
Тема 4. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї	15	2	2	–	–	11
Разом – Змістовий модуль 1	60	8	8	–	–	44
Змістовий модуль 2. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в країнах Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні						
Тема 5. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві та ФРН	15	2	2	–	–	11
Тема 6. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму і тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції	15	2	2	–	–	11
Тема 7. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль	15	2	2	–	–	11
Тема 8. Особливості й різновиди механізмів протидії екстремізму та тероризму в Україні	15	2	2	–	–	11
Разом – Змістовий модуль 2	60	8	8	–	–	44
РАЗОМ	120	16	16	–	–	88

4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни

Основна література:

1. Hamilton C. Contagion, Counter-Terrorism and Criminology: Justice in the Shadow of Terror. Cham: Palgrave Pivot, 2019. 177 p.
2. Leidig E., van Mieghem C. The US National Strategy on Countering Domestic Terrorism as a model for the EU. The International Centre for Counter-Terrorism, 2021. 17 p.
3. Metcalfe C., Hodge O. Empowering the police to fight terrorism in Israel. *Criminology & Criminal Justice*. 2018. Vol. 18. No. 5. P. 585–603.
4. Ní Aoláin F. Follow-up report to the joint study on global practices in relation to secret detention in the context of countering terrorism. United Nations Human Rights Council. 2022. 34 p.
5. Rees. D. Weak but Good? German Counterterrorism Strategy Since 2015. *American Intelligence Journal*. 2018. Vol. 35, No. 2. P. 74–82.

Додаткова література:

1. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналіт. доповідь / О. Резнікова, А. Місюра, С. Дрьомов, К. Войтовський; за заг. ред. О. Резнікової. Київ: НІСД, 2017. 60 с.
2. Осадчук І. Урядові кабінети в контексті функціонування атипової парламентської системи правління в Державі Ізраїль (1996–2003). *Politicus*. 2020. Вип. 2. С. 75–82.
3. Поліщук С. Удосконалення загальнодержавної системи боротьби з тероризмом. *Інформація і право*. 2021. № 2(37). С. 74–80.
4. Ballesteros A. Counter-Terrorism Efforts in Spain. *Counter Terrorist Trends and Analyses*. 2018. Vol. 10. No. 11. P. 9–13.
5. Cole D. English Lessons: A Comparative Analysis of UK and US Responses to Terrorism. *Current Legal Problems*. 2009. Vol. 62. No. 1. P. 136–167.
6. Dnes A., Brownlow G. The Formation of Terrorist Groups: An Analysis of Irish Republican Organizations. *Journal of Institutional Economics*. 2017. Vol. 13. No. 3. P. 699–723.
7. Dudziak M. September 11 in History: A Watershed Moment? Durham; London: Duke University Press, 2003. 254 p.
8. Ellner S. Introduction: Latin America's Radical Left in Power: Complexities and Challenges in the Twenty-first Century. *Latin American Perspectives*. 2013. Vol. 40. No. 3. P. 5–25.
9. Fleet M. Defense and Counter-Terrorism in Israel: The Misappropriation of Deterrence. *Politikon: IAPSS Journal of Political Science*. 2015. Vol. 26. P. 66–83.
10. Hoffman B. Al Qaeda, Trends in Terrorism, and Future Potentialities: An Assessment. *Studies in Conflict and Terrorism*. 2003. Vol. 26. No. 6. P. 429–442.
11. Irrera D. Learning from the Past: Case of the Red Brigades in Italy. *Counter Terrorist Trends and Analyses*. 2014. Vol. 6. No. 6. P. 16–20.
12. Koehler D. Right-Wing Extremism and Terrorism in Europe: Current Developments and Issues for the Future. *PRISM: The Journal of Complex Operations*. 2016. Vol. 6. No. 2. P. 85–104.
13. Laqueur W. The New Terrorism: Fanaticism and the Arms of Mass Destruction. New York: Oxford University Press, 1999. 312 p.
14. Marchesi A. Latin America's Radical Left: Rebellion and Cold War in the Global 1960s. New York; Cambridge: Cambridge University Press, 2017. 272 p.
15. Ron J. Ideology in Context: Explaining Sendero Luminoso's Tactical Escalation. *Journal of Peace Research*. 2001. Vol. 38. No. 5. P. 569–592.

16. The United Kingdom's Strategy for Countering Terrorism (CONTEST). Presented to Parliament by the Secretary of State for the Home Department by Command of Her Majesty. 2018. 100 p.
17. The United States National Strategy for Countering Domestic Terrorism. Washington, D.C.: The White House, 2021. 30 p.
18. Vinson M. An Israeli Approach to Deterring Terrorism: Managing Persistent Conflict through a Violent Dialogue of Military Operations. *PRISM: The Journal of Complex Operations*. 2015. Vol. 5. No. 3. P. 60–75.
19. Welsh R. Why Do Argentina and Brazil Resist Criminalising Terrorism? *ICL Journal*. 2013. Vol. 7. No. 3. P. 327–348.
20. Wilkinson P. Terrorism Versus Democracy: The Liberal State Response. London; New York: Routledge, 2011. 256 p.

Інтернет-джерела:

1. Global Terrorism Database (GTD). URL: <http://www.start.umd.edu/gtd/>.
2. Institute for Economics and Peace. URL: <http://economicsandpeace.org/research/>.
3. National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START). URL: <http://www.start.umd.edu>.

5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму і тероризму. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США та країнах Латинської Америки

Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму та тероризму

Еволюція радикалізму, екстремізму і тероризму. Підходи до концептуалізації та індикатори визначення радикалізму, екстремізму і тероризму. Чинники й ознаки радикалізму, екстремізму і тероризму. Кримінальність, політична мотивація, трансцендентальність, атмосфера страху. Ідеологічна основа терористичної діяльності. Психологія тероризму. Екстремістська і терористична діяльність. Різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму. Глобальний індекс тероризму.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, диверсія, насильство, репресії, геноцид, контртероризм, внутрішній, міжнародний тероризм, транснаціональний тероризм, інформаційний тероризм/кібертероризм, терористична організація, лівий тероризм, правий тероризм, глобальний індекс тероризму.

Тема 2. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США

Еволюція та форми прояву радикалізму, екстремізму і тероризму в США. Правий тероризм у США. Ку-Клукс-Клан, «Арійська нація», Арійська республіканська армія. «Біологічні» терористи. «Аль-Каїда». Терористичний акт 11 вересня 2001 р. Різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, «біологічний» терорист, «Аль-Каїда», США.

Тема 3. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині та Бразилії

Лівий тероризм в країнах Латинської Америки. Еволюція та форми прояву радикалізму, екстремізму і тероризму в Аргентині й Бразилії. «Міська герилья», «Авангард революційної армії», «Революційна народна армія». Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині й Бразилії.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, лівий тероризм, міська герилья.

Тема 4. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї

Лівий тероризм в країнах Латинської Америки. Еволюція та форми прояву радикалізму, екстремізму і тероризму в Перу й Уругваї. «Тупамарос», «Сендеро Луміносо», Революційний рух імені Тупак Амару. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, лівий тероризм, міська герилья.

Змістовий модуль 2. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в країнах Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні

Тема 5. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві та ФРН

Еволюція та форми прояву радикалізму, екстремізму і тероризму в Сполученому Королівстві й ФРН. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві й ФРН.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, Сполучене Королівство, Федеративна Республіка Німеччина.

Тема 6. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму і тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції

Еволюція та форми прояву радикалізму, екстремізму і тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, Франція, Іспанія, Італія, Греція.

Тема 7. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль

Еволюція та форми прояву радикалізму, екстремізму і тероризму в Державі Ізраїль. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, Держава Ізраїль.

Тема 8. Особливості й різновиди механізмів протидії екстремізму та тероризму в Україні

Збройна агресія Російської Федерації проти України. Антитерористична операція (АТО)/Операція об'єднаних сил (ООС) на сході України. Методи протидії екстремізму та тероризму в Україні. Інформаційне забезпечення антитерористичної політики.

Основні поняття: екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, антитерористична операція, Україна.

6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму і тероризму. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США та країнах Латинської Америки

Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму та тероризму (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм: еволюція, підходи до концептуалізації, індикатори визначення та різновиди.
2. Причини екстремізму й тероризму. Елементи та ознаки екстремістської і терористичної діяльності.
3. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, диверсія, насильство, репресії, геноцид, контртероризм, внутрішній, міжнародний тероризм, транснаціональний тероризм, інформаційний тероризм/кібертероризм, терористична організація, лівий тероризм, правий тероризм, глобальний індекс тероризму.

Література:

1. Hamilton C. Contagion, Counter-Terrorism and Criminology: Justice in the Shadow of Terror. Cham: Palgrave Pivot, 2019. 177 p.
2. Laqueur W. A History of Terrorism. New York: Routledge, 2001. 292 p.
3. Lutz B. J., Lutz J. M. The Role of Foreign Influences in Early Terrorism: Examples and Implications for Understanding Modern Terrorism. *Perspectives on Terrorism*. 2013. Vol. 7. No. 2. P. 5–22.
4. Ní Aoláin F. Follow-up report to the joint study on global practices in relation to secret detention in the context of countering terrorism. United Nations Human Rights Council. 2022. 34 p.
5. Wilkinson P. Terrorism Versus Democracy: The Liberal State Response. London; New York: Routledge, 2011. 256 p.

Тема 2. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм у США: еволюція та форми прояву.
2. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, «біологічний» терорист, «Аль-Каїда», США.

Література:

1. Dudziak M. September 11 in History: A Watershed Moment? Durham; London: Duke University Press, 2003. 254 p.
2. Hoffman B. Al Qaeda, Trends in Terrorism, and Future Potentialities: An Assessment. *Studies in Conflict and Terrorism*. 2003. Vol. 26. No. 6. P. 429–442.
3. Ingram H. Terrorism Prevention in the United States: A Policy Framework for Filling the CVE Void. *Program on Extremism Policy Paper*. The George Washington University, 2018. 22 p.
4. Leidig E., van Mieghem C. The US National Strategy on Countering Domestic Terrorism as a model for the EU. The International Centre for Counter-Terrorism, 2021. 17 p.
5. The United States National Strategy for Countering Domestic Terrorism. Washington, D.C.: The White House, 2021. 30 p.

Тема 3. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині та Бразилії (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Аргентині й Бразилії: еволюція та форми прояву.
2. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині й Бразилії.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, лівий тероризм, міська герилья.

Література:

1. Marchesi A. Latin America's Radical Left: Rebellion and Cold War in the Global 1960s. New York; Cambridge: Cambridge University Press, 2017. 272 p.
2. Ranalletti M. Denial of the Reality of State Terrorism in Argentina as Narrative of the Recent Past: A New Case of «Negationism»? *Genocide Studies and Prevention*. 2010. Vol. 5. No. 2. P. 160–173.
3. Welsh R. Why Do Argentina and Brazil Resist Criminalising Terrorism? *ICL Journal*. 2013. Vol. 7. No. 3. P. 327–348.
4. Zaia S. Autonomy and Foreign Policy: the Brazilian Case on the Fight Against Terrorism in the Lula administration. *Meridiano: Journal of Global Studies*. 2018. Vol. 47. DOI:10.20889/M47e19012.

Тема 4. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Перу й Уругваї: еволюція та форми прояву.
2. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, лівий тероризм, міська герилья.

Література:

1. Barnhurst K. Contemporary Terrorism in Peru: Sendero Luminoso and the Media. *Journal of Communication*. 1991. Vol. 41. No. 4. P. 75–89.
2. Ellner S. Introduction: Latin America's Radical Left in Power: Complexities and Challenges in the Twenty-first Century. *Latin American Perspectives*. 2013. Vol. 40. No. 3. P. 5–25.
3. Marchesi A. Latin America's Radical Left: Rebellion and Cold War in the Global 1960s. New York; Cambridge: Cambridge University Press, 2017. 272 p.
4. Ron J. Ideology in Context: Explaining Sendero Luminoso's Tactical Escalation. *Journal of Peace Research*. 2001. Vol. 38. No. 5. P. 569–592.

Змістовий модуль 2. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в країнах Західної Європи, Державі Ізраїль та Україні

Тема 5. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві та ФРН (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Сполученому Королівстві й ФРН: еволюція та форми прояву.
2. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві й ФРН.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, Сполучене Королівство, Федеративна Республіка Німеччина.

Література:

1. Cole D. English Lessons: A Comparative Analysis of UK and US Responses to Terrorism. *Current Legal Problems*. 2009. Vol. 62. No. 1. P. 136–167.
2. Dnes A., Brownlow G. The Formation of Terrorist Groups: An Analysis of Irish Republican Organizations. *Journal of Institutional Economics*. 2017. Vol. 13. No. 3. P. 699–723.
3. Pluchinsky D. Germany's Red Army Faction: An Obituary. *Studies in Conflict & Terrorism*. 1993. Vol. 16. No. 2. P. 135–157.
4. Rees. D. Weak but Good? German Counterterrorism Strategy Since 2015. *American Intelligence Journal*. 2018. Vol. 35, No. 2. P. 74–82.
5. The United Kingdom's Strategy for Countering Terrorism (CONTEST). Presented to Parliament by the Secretary of State for the Home Department by Command of Her Majesty. 2018. 100 p.
6. Walker C. Clamping Down on Terrorism in the United Kingdom. *Journal of International Criminal Justice*. 2006. Vol. 4. No. 5. P. 1137–1151.

Тема 6. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму і тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм у Франції, Іспанії, Італії та Греції: еволюція і форми прояву.
2. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, Франція, Іспанія, Італія, Греція.

Література:

1. Рева Т. Політичний екстремізм у державах Західної Європи (на прикладі Іспанії, Італії та Німеччини). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія.* 2012. Вип. 110. С. 38–41.
2. Ballesteros A. Counter-Terrorism Efforts in Spain. *Counter Terrorist Trends and Analyses.* 2018. Vol. 10. No. 11. P. 9–13.
3. Irrera D. Learning from the Past: Case of the Red Brigades in Italy. *Counter Terrorist Trends and Analyses.* 2014. Vol. 6. No. 6. P. 16–20.
4. Koehler D. Right-Wing Extremism and Terrorism in Europe: Current Developments and Issues for the Future. *PRISM: The Journal of Complex Operations.* 2016. Vol. 6. No. 2. P. 85–104.
5. MacKenzie A. The European Union's Increasing Role in Foreign Policy Counterterrorism. *Journal of Contemporary European Research.* 2010. Vol. 6. No. 2. P. 147–163.
6. Shapiro J., Suzan B. The French Experience of Counter-terrorism. *Global Politics and Strategy.* 2003. Vol. 45. No. 1. P. 67–98.

Тема 7. Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль (2 год.)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Державі Ізраїль: еволюція та форми прояву.
2. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль.

Основні поняття: радикалізм, екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, Держава Ізраїль.

Література:

1. Fleet M. Defense and Counter-Terrorism in Israel: The Misappropriation of Deterrence. *Politikon: IAPSS Journal of Political Science.* 2015. Vol. 26. P. 66–83.
2. Gold D., Shapira S., Diker D. et al. Iran, Hizbullah, Hamas and the Global Jihad: A New Conflict Paradigm for the West. Jerusalem: Jerusalem Center for Public Affairs, 2007. 88 p.
3. Metcalfe C., Hodge O. Empowering the police to fight terrorism in Israel. *Criminology & Criminal Justice.* 2018. Vol. 18. No. 5. P. 585–603.
4. Vinson M. An Israeli Approach to Deterring Terrorism: Managing Persistent Conflict through a Violent Dialogue of Military Operations. *PRISM: The Journal of Complex Operations.* 2015. Vol. 5. No. 3. P. 60–75.

Тема 8. Особливості й різновиди механізмів протидії екстремізму та тероризму в Україні (2 год.)

1. Збройна агресія Російської Федерації проти України.
2. Антитерористична операція (АТО)/Операція об'єднаних сил (ООС) на сході України.
3. Методи протидії екстремізму та тероризму в Україні.

Основні поняття: екстремізм, тероризм, терорист, терористичний акт, терористична група, терористична організація, антитерористична операція, Україна.

Література:

1. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналіт. доповідь / О. Резнікова, А. Місюра, С. Дрьомов, К. Войтовський; за заг. ред. О. Резнікової. Київ: НІСД, 2017. 60 с.
2. Політичні аспекти кризи на Донбасі: діагностика стану та напрями врегулювання. Аналітична доповідь / Ред. кол. О. Рафальський, В. Котигоренко, М. Панчук. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. 268 с.
3. Політика інтеграції українського суспільства в контексті викликів та загроз подій на Донбасі (національна доповідь) / Лібанова Е., Горбулін В., Пирожков С. та ін.; за ред. Е. Лібанової. К.: НАН України, 2015. 363 с.
4. Поліщук С. Удосконалення загальнодержавної системи боротьби з тероризмом. *Інформація і право*. 2021. № 2(37). С. 74–80.
5. Про Концепцію боротьби з тероризмом в Україні: Указ Президента України від 05.03.2019 р. № 53. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019#Text>.

6. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні засади дослідження радикалізму, екстремізму та тероризму	11
2	Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США	11
3	Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині та Бразилії	11
4	Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї	11
5	Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві та ФРН	11
6	Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму і тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції	11
7	Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль	11
8	Особливості й різновиди механізмів протидії екстремізму та тероризму в Україні	11
Разом		88

8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів

Навчальний процес здійснюється за такою технологією: практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Також передбачено проектно-орієнтоване навчання, дискусії, аналіз статистичних баз даних.

На семінарських заняттях використовуються: дискусія, проблемно-пошуковий, інтерактивний методи тощо. У рамках самостійної роботи застосовуються дослідницькі методи.

Оцінка знань, умінь і практичних навиків студента з курсу «Механізми і техніки протидії радикалізму, екстремізму та тероризму» здійснюється за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30);
- контрольні заміри (модулі) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 20);
- залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).

Поточний контроль знань студентів проводять за трьома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента впродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань/контрольних замірів;
- контроль за виконанням завдань самостійного опрацювання.

При контролі систематичності й активності роботи студентів оцінці підлягають:

- самостійна робота студентів;
- відвідування й активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Поточний контроль успішності здійснюється за п'ятибальною шкалою: «5» – відмінно, «4» – добре, «3» – задовільно, «2» – доповнення, «1» – коментарі (участь у дискусії). Контроль знань за результатами вивчення змістовного модуля оцінюється в 10 балів. Форма підсумкового контролю – залік у комбінованій (усній і тестовій) формі в кінці семестру.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів із дисципліни, котра завершується заліком, становить за поточну успішність 50 балів. На заліку студент теж може отримати 50 балів.

Поточний контроль та самостійна робота						Сума	Залік
Змістовий модуль 1						50	50
1	2	3	4	5	6		

1, 2 ... 6 – теми семінарських занять у рамках змістовного модуля.

При оформленні документів за залікову сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Національна шкала	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Пояснення
5 (відмінно)	90-100	A	Відмінно
4 (добре)	81-89	B	Дуже добре
	71-80	C	Добре
3 (задовільно)	61-70	D	Задовільно
	51-60	E	Достатньо
2 (незадовільно)	25-50	FX	Незадовільно
	0-24	F	Незадовільно без права перездачі

10. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку)

1. Радикалізм, екстремізм і тероризм: еволюція, підходи до концептуалізації, індикатори визначення та різновиди.
2. Причини екстремізму й тероризму. Елементи та ознаки екстремістської і терористичної діяльності.
3. Особливості й різновиди механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму.
4. Радикалізм, екстремізм і тероризм у США: еволюція та форми прояву.
5. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в США.
6. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Аргентині й Бразилії: еволюція та форми прояву.
7. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Аргентині й Бразилії.
8. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Перу й Уругваї: еволюція та форми прояву.
9. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Перу й Уругваї.
10. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Сполученому Королівстві й ФРН: еволюція та форми прояву.
11. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Сполученому Королівстві й ФРН.
12. Радикалізм, екстремізм і тероризм у Франції, Іспанії, Італії та Греції: еволюція і форми прояву.
13. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму у Франції, Іспанії, Італії та Греції.
14. Радикалізм, екстремізм і тероризм в Державі Ізраїль: еволюція та форми прояву.
15. Особливості застосування механізмів і технік протидії радикалізму, екстремізму та тероризму в Державі Ізраїль.
16. Збройна агресія Російської Федерації проти України.
17. Антитерористична операція (АТО)/Операція об'єднаних сил (ООС) на сході України.
18. Методи протидії екстремізму та тероризму в Україні.